

ΤΕΙ
ΣΕΡΡΩΝ

Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα
Σερρών

Τμήμα Γεωπληροφορικής & Τοπογραφίας

ΘΕΜΑ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:

ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΩΝ
ΚΤΙΡΙΩΝ
ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ
ΣΤΟΝ ΒΟΡΕΙΟΕΛΛΑΔΙΚΟ ΧΩΡΟ

Πτυχιακή Εργασία των σπουδαστριών

Βαριτσιάνου Δασπούνι (Α.Ε.Μ. 749)

Τολκίδου Γεωργία (Α.Ε.Μ. 936)

Εισηγήτρια

Δρ. Θεοδορίδου Μ.Ε.

ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ
ΚΑΙ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑΣ

357

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Πρόλογος	Σελ. 5
Περίληψη	Σελ. 6
Εισαγωγή	Σελ. 7
Ενημέρωση για την Βάση Δεδομένων	Σελ. 8
Λεξιλόγιο	Σελ. 9
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α	
A.1 Ιστορική Αναδρομή της Εθνικής Τράπεζας	Σελ.12
A.2 Πολιτιστική Κληρονομιά και Διατηρητέα Κτίρια	Σελ.16
A.3 Χαρακτηρισμός Διατηρητέων Κτιρίων	Σελ.18
1. ΝΟΜΟΣ ΚΙΛΚΙΣ	
A.1.1 Ιστορικά Στοιχεία	Σελ.20
A.1.2 Μορφολογικά και Αρχιτεκτονικά Στοιχεία	Σελ.24
A.1.3 Τοποθεσία Καταστήματος	Σελ.25
2.ΝΟΜΟΣ ΗΜΑΘΙΑΣ	
A.2.1 Ιστορικά Στοιχεία	Σελ.26
A.2.2 Μορφολογικά και Αρχιτεκτονικά Στοιχεία	Σελ.27
A.2.3 Τοποθεσία Καταστήματος	Σελ.29
3.ΝΟΜΟΣ ΔΡΑΜΑΣ	
A.3.1 Ιστορικά Στοιχεία	Σελ.30
A.3.2 Μορφολογικά και Αρχιτεκτονικά Στοιχεία	Σελ.34
A.3.3 Τοποθεσία Καταστήματος	Σελ.35
4.ΝΟΜΟΣ ΚΑΒΑΛΑΣ	
A.4.1 Ιστορικά Στοιχεία	Σελ.36
A.4.2 Μορφολογικά και Αρχιτεκτονικά Στοιχεία	Σελ.39
A.4.3 Τοποθεσία Καταστήματος	Σελ.40
5. ΝΟΜΟΣ ΠΕΛΛΑΣ	
A.5.1 Ιστορικά Στοιχεία	Σελ.41
A.5.2 Μορφολογικά και Αρχιτεκτονικά Στοιχεία	Σελ.43
A.5.3 Τοποθεσία Καταστήματος	Σελ.43
6.ΝΟΜΟΣ ΞΑΝΘΗΣ	
A.6.1 Ιστορικά Στοιχεία	Σελ.44
A.6.2 Μορφολογικά και Αρχιτεκτονικά Στοιχεία	Σελ.47
A.6.3 Τοποθεσία Καταστήματος	Σελ.49
7.ΝΟΜΟΣ ΦΛΩΡΙΝΑΣ	
A.7.1 Ιστορικά Στοιχεία	Σελ.50
A.7.2 Μορφολογικά και Αρχιτεκτονικά Στοιχεία	Σελ.54
A.7.3 Τοποθεσία Καταστήματος	Σελ.56
8.ΝΟΜΟΣ ΣΕΡΡΩΝ	
A.8.1 Ιστορικά Στοιχεία	Σελ.57
A.8.2 Μορφολογικά και Αρχιτεκτονικά Στοιχεία	Σελ.61
A.8.3 Τοποθεσία Καταστήματος	Σελ.62
9.ΝΟΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	
A.9.1 Ιστορικά Στοιχεία	Σελ.63
A.9.2 Μορφολογικά και Αρχιτεκτονικά Στοιχεία	Σελ.67
A.9.3 Τοποθεσία Καταστήματος	Σελ.68
10.ΝΟΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	
A.10.1 Ιστορικά Στοιχεία	Σελ.69
A.10.2 Μορφολογικά και Αρχιτεκτονικά Στοιχεία	Σελ.72
A.10.3 Τοποθεσία Καταστήματος	Σελ.72

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β

B.1.1 Η Τεχνική Υπηρεσία της Εθνικής Τράπεζας	Σελ. 73
B.1.2 Αρχιτεκτονικοί Ρυθμοί	Σελ. 75
B.1.3 Παρουσίαση Βάσης Δεδομένων	Σελ. 79
B.1.4 Τεχνική Έκθεση Θεματικών Χαρτών	Σελ. 83
B.1.5 Θεματικοί Χάρτες	Σελ. 84
B.1.6 Κατάλογος Καταστημάτων	Σελ. 85
B.1.7 Συγκενρωτικό Γράφημα	Σελ. 87

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ

Γ.1.1 Προβλήματα κατά τη διαδικασία εκπόνησης της πτυχιακής εργασίας	Σελ. 88
Γ.1.2 Καταληκτικές Παρατηρήσεις	Σελ. 89
Γ.1.5 Πηγές - Βιβλιογραφία	Σελ. 90

Περίληψη

Το αντικείμενο της πιλοτικής εργασίας εστιάζεται στη διερεύνηση και τεκμηρίωση του δικτύου των καταστημάτων της Εθνικής Τράπεζας, που ανοικοδομήθηκαν στον Βορειοελλαδικό χώρο στη διάρκεια του Μεσοπολέμου. Πάνω από 60 κτίρια ανεγείρονται από την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος σε μια μικρή χρονικά σχετικά περίοδο 15 ετών (1925-1940) σε όλη την ελληνική επικράτεια. Κτίρια με κλασικιστικά αρχιτεκτονικά χαρακτηριστικά, αλλά και άλλα με νέο-βυζαντινή μορφολογία. Η έρευνα που πραγματοποιήσαμε για ένα δείγμα αυτών των κτιρίων (οκτώ κτίρια στη βόρεια Ελλάδα) περιλάμβανε βιβλιογραφική προσέγγιση, επίποπες αυτοψίες και αρχαιολογικά υλικά που μας παραχώρησε η επιβλέπουσα καθηγήτρια. Σημειώνουμε ότι αρχαιολογικά υλικά για τα περισσότερα κτίρια αυτής της περιόδου φυλάσσεται στο Ιστορικό Αρχείο της Εθνικής Τράπεζας και είναι προσβάσιμο στους ερευνητές. Τα τεκμήρια είναι σε έντυπη μορφή και αφορούν σχέδια και ντυοκομμένα (τεχνικές εκθέσεις, αποπληρωμές, προμήθεια υλικών) από την επιβίωση της τότε Τεχνικής Υπηρεσίας της Τράπεζας. Στα τελευταία χρόνια το ερευνητικό ενδιαφέρον για το κτιριακό δυναμικό της περιόδου του Μεσοπολέμου στην Ελλάδα έχει ενταθεί. Οι ανακνώσεις σε συνέδρια, η οργάνωση επιστημονικών συναντήσεων και εκθέσεων, η δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων σχετικών ερευνών και η έκδοση σημαντικών μελετών έχουν πολλαπλασιαστεί.

Στα πλαίσια αυτής της προσπάθειας εντάσσεται και η παρούσα πιλοτική εργασία, η οποία μέσω της ψηφιακής τεκμηρίωσης του πολιτιστικού αποθέματος, που τα συγκεκριμένα κτίρια μελέτης συγκροτούν, επιχειρεί να συμβάλει στη δημιουργία ενός γενικότερου πολιτιστικού συστήματος καταγραφής του κτιριακού αποθέματος αξιοποιώντας και χαρτογραφικά εργαλεία. Το σύστημα αυτό μπορεί να επεκταθεί τόσο χρονολογικά (να συμπεριλάβει και σύγχρονα τραπεζικά καταστήματα), όσο και χωρικά (το σύνολο της Ελλάδος) ώστε να μπορεί να αξιοποιηθεί για προτάσεις διατήρησης, συντήρησης ή και ανανέωσης των αντίστοιχων κτιρίων.

Λέξεις κλειδιά: Πολιτιστική τεκμηρίωση, Θεματική χαρτογραφία, Βάσεις δεδομένων

Abstract

The subject of this project focuses on investigation and documentation of the branches of National Bank of Greece, rebuilt in Northern Greece during the interwar period. Over 60 buildings were erected in a relatively short time period of 15 years (1925-1940) from the National Bank of Greece in the whole country. Buildings with classical architectural features and others with new-Byzantine morphology. We conducted a survey on a sample of eight buildings in northern Greece, including literature, field visits and archival material, provided to us mostly, by the supervising professor. We note that archival material for most buildings of this period is kept in the Historical Archives of the National Bank in Athens and is accessible to researchers. The archival resources are in paper form. They are related to architectural drawings and technical documents (reports, reimbursements, sourcing) collected by the Technical Department of the Bank in the interwar period. In the last years a growing interest in the architectural value of the buildings of the inter-war period in Greece has been intensified. Articles in conferences, organization of scientific meetings and exhibitions, publication of relevant research results and specific monographs have proliferated.

Our project could be included to this broader context, which through the digital documentation of cultural heritage, attempts to contribute in creating a broader cultural system of recording the building stock in conjunction to a number of mapping tools. This system can be expanded both chronologically (to include modern Bank's branches) and territorial (to include the whole of Greece) and could be used for conservation proposals, maintenance or renewal of the respective buildings.

Key words: Cultural documentation, Thematic cartography, Data banks